

WEST.

voor ondernemers in de Randstad

jaargang 13 · september 2017 · nr. 4

www.vno-ncwwest.nl

IN DIT NUMMER:

- OPMERKELIJKE UITSLAGEN ONDERNEMERSENQUÊTE
- RONDETAfelGESPREK: REVOLUTIE IN MOBILITEIT DOOR BIG DATA
- ERIC BOONSTRA: 'GEMEENTE MOET BETROUWBARE PARTNER ZIJN'

SPECIAL: SLIMME MOBILITEIT IN OVERVOLLE RANDSTAD

HOOFDZAAK SLIMMERE MOBILITEIT

Overvolle treinen, dichtslibbende wegen, het mobiliteitsvraagstuk geeft menig ondernemer hoofdbrekens, zeker in de regio West met de Randstad als episch centrum. Drie mobiliteitsdeskundigen laten hun licht schijnen over de uitdaging die hier ligt. 'De revolutie zit in de gedragsverandering'.

IN HET HART GEMEENTERADEN 2018

Infrastructuur, bereikbaarheid, vestigingsklimaat, lokale lasten, aanbestedingen... onderwerpen die van belang zijn bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018. Leden van VNO-NCW West geven hun mening. Een beknopte samenvatting.

PROFIEL ERIC BOONSTRA

Ondernemer Eric Boonstra, CEO van datacenter EvoSwitch en lid van VNO-NCW West, heeft in ieder geval wel 'iets' met gemeenten. Zij kunnen zeker veel betekenen voor ondernemers, en andersom. Hoe ervaart hij de samenwerking met zijn thuisbasis, Haarlem?

SPECIAL MOBILITEIT:
'VNO-NCW West
in actie tegen een
dreigend
verkeersinfarct'

'Liever geen deal dan een slechte deal'

Hans De Boer over het mislukken van het sociaal akkoord met de vakbeweging over verbetering van de arbeidsmarkt.

Uw recruitment uitbesteden?

Zelf werven of een bureau inschakelen? Er is een alternatief: Recruitment Process Outsourcing (RPO). Het kan beter én goedkoper.

Doe de test!

Is uw organisatie toe aan RPO? Ga naar compagnon.com/scan

Direct contact?

Neem contact op met Hetty Moll, 079-3631680, moll@compagnon.com.

We zijn u graag van dienst!

compagnon

Amsterdam | 's-Hertogenbosch | Utrecht | Zoetermeer
www.compagnon.com | 079 36 316 80

2016
RPO voor
Graydon en ISS

2015
Partner Hogeschool
voor Recruitment

2014
RPO voor
AON en Rituals

2007
Eigen internet
searchcentrum

2006
Processen ISO
gecertificeerd

2002
Compagnon
introduceert
RPO in Nederland

2001
Compagnon start
Recruiters United

2000
Start Compagnon

WEST. wordt periodiek uitgegeven door VNO-NCW West in samenwerking met KEPCOM communicatie | concept | creatie.

VNO-NCW West is dé ondernemersorganisatie in de Randstad. Ze behartigt de belangen voor het bedrijfsleven en biedt de aangesloten werkgevers een netwerk. Bij VNO-NCW West zijn directeuren, groot-aandeelhouders en topbestuurders aangesloten.

VNO-NCW West
Postbus 93073
2509 AB Den Haag
T 070 349 08 10
info@vno-ncwwest.nl
www.vno-ncwwest.nl

Hoofredactie
VNO-NCW West
Annemarie van Oorschot
T 06 25 00 23 87
oorschot@vno-ncwwest.nl

Info lidmaatschap
Erna Verschuur
T 070 349 08 12
verschuur@vno-ncwwest.nl

Uitgeefpartner
KEPCOM
Rik Weeda
Laan van Zuid Hoorn 60
2289 DE Rijswijk
welkom@kepcom.nl
www.kepcom.nl

Advertentie-exploitatie
KEPCOM
Rik Weeda
T 070 308 21 48
T 06 53 75 67 26
rik@kepcom.nl
www.kepcom.nl

Bart Tiemens
T 06 51 34 58 70
bt.media@live.nl

Ontwerp en opmaak
KEPCOM

Coverfoto
Lotte Manou van Wely

Druk
Quantes, Rijswijk

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2018: PAK JE KANSEN!

Er is geen beter moment voor de ondernemersbesturen van onze tien regio's in Noord- en Zuid-Holland om met een visie op de regionale economische ontwikkeling en ondernemerschap te komen dan in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018. Met onze doorwrochte verkiezingsmanifesten, die veelal in goede samenwerking met lokale partners tot stand zijn gekomen, streven we naar duurzame welvaart voor onze ondernemers en de lokale bevolking in onze steden en dorpen. Daarbij zoeken we de confrontatie niet maar zetten we in op samenwerking, met gemeentelijke autoriteiten, met kennisinstellingen: samen aan toekomstgerichte oplossingen werken in een gedeelde visie.

Wat opvalt is de grote verscheidenheid tussen de verkiezingsmanifesten. Verscheidenheid die goed past bij het eigen specifieke DNA van iedere gemeente. Zomaar twee inspirerende voorbeelden. Het manifest van VNO-NCW Westland (en andere) onderstreept het belang van investeren in warmtenetten die de overvloedige warmte in de kassen naar woningen kunnen brengen. VNO-NCW Leiden roept op om met behulp van lantaarnpalen de meest fijnmazige digitale infrastructuur op te zetten in de stad Leiden.

Wat opvalt is de grote verscheidenheid tussen de verkiezingsmanifesten. Verscheidenheid die goed past bij het eigen specifieke DNA van iedere gemeente. Zomaar twee inspirerende voorbeelden. Het manifest van VNO-NCW Westland (en andere) onderstreept het belang van investeren in warmtenetten die de overvloedige warmte in de kassen naar woningen kunnen brengen. VNO-NCW Leiden roept op om met behulp van lantaarnpalen de meest fijnmazige digitale infrastructuur op te zetten in de stad Leiden.

In visie vertonen de manifesten vooral overeenkomsten. Investeren in infrastructuur (fysiek en digitaal), bereikbaarheid (met name openbaar vervoer), duurzame woningbouw, vergroening en digitalisering zijn noodzakelijk voor een goed ondernemingsklimaat in de toekomst. Daaronder vallen ook enkele flagshipprojecten van NL Next Level, het investeringsprogramma van VNO-NCW, MKB- en LTO Nederland, voor een welvarende toekomst. In deze projecten willen we samenwerkingsverbanden tot stand brengen met lokale overheden en ook met de kennisinstellingen om de vraag naar gekwalificeerde medewerkers voor toekomstgericht werk te faciliteren.

'STREVEN NAAR DUURZAME WELVAART'

In de verkiezingsmanifesten is veel terug te vinden van de input van onze leden-ondernemers. Aanvullende voorstellen en ideeën blijven welkom. Ik roep al onze leden om actief te participeren in onze vernieuwende projecten. Eens in de vier jaar krijgen we de kans om de verkiezingsprogramma's en straks het collegeprogramma van de gemeentelijke overheid te beïnvloeden. Een kans die we met de gunstige voortgang van de economie vol moeten grijpen.

Veel succes ondernemers!

Rene Klawer,
Voorzitter VNO-NCW West

LOBBYWIJS

De sterk verbeterde economische situatie moet worden benut voor investeringen en structurele lastenverlichting. Het Centraal Planbureau (CPB) voorspelt een economische groei van 3,3 procent komend jaar. Naar verwachting zal de groei leiden tot:

- lagere werkloosheid en een lichte stijging voor de koopkracht;
- investeringen in toekomstige uitdagingen, zoals de

energietransitie, veiligheid, innovatie, digitalisering en slimme mobiliteit;

- het terugdraaien van eerdere lastenverzwaring voor zowel burgers als bedrijven.

Dit is een van de lobbystandpunten van VNO-NCW West. De actuele standpunten vind je in Lobbywijs. Download de app in de Apple Store of ga naar www.vno-ncwwest.nl/lobbywijs

G4P4

Kansen voor West II

Beste MKB'er

We vertellen u niets nieuws als we zeggen dat het MKB vol zit met hele goede ideeën, maar dat het lastig is om innovatieve producten in de markt te zetten.

Dat komt omdat banken niet willen investeren en u het op eigen kracht niet redt.

Gelukkig hoeft u het niet alleen te doen.

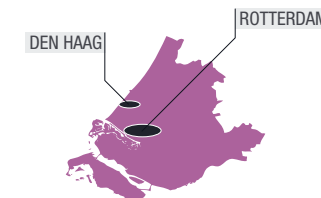
Kansen voor West is een Europees subsidieprogramma, dat bedoeld is om de regionale economie een steuntje in de rug te geven. Wij hebben speciale subsidiemogelijkheden voor het innovatieve MKB.

Dus kijk op www.kansenvoorwest2.nl en vraag aan.

Laten we samen de concurrentiepositie van West Nederland verbeteren.

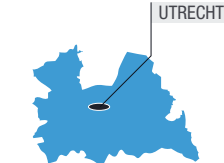
Zuid-Holland

Noord-Holland

Utrecht

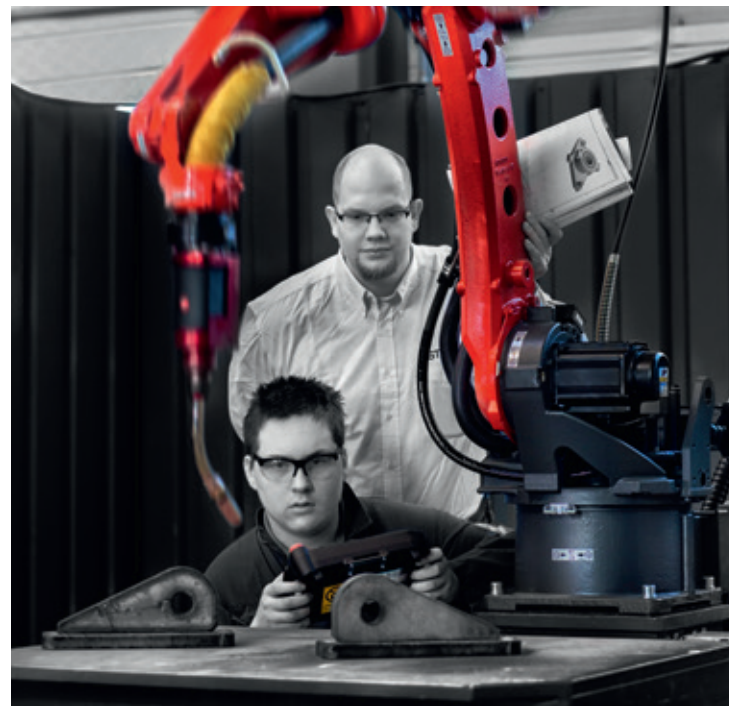

Flevoland

Europa investeert in de toekomst. Deze advertentie en alle projecten komen tot stand met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie.

ROBOTS INSPIREREN STUDENT EN BEDRIJFSLEVEN

Nederland is van oudsher een land van zeevaart en scheepsbouw. Anno 2017 zitten deze activiteiten nog steeds in onze genen. Ook hier eist de technologische vooruitgang haar rol op. Traditioneel ambachtelijk werk als het lassen van scheepsonderdelen is grotendeels verdwenen naar landen als China. Met de inzet van lasrobots kan dit werk weer in Nederland worden gedaan, dankzij het project Toegepaste Innovaties voor Maritieme Automatisering (TIMA), een voorbeeld van waar een samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs toe kan leiden.

 Rik Weeda
 Duurzaamheidsfabriek

In een van de gebouwen op het Leerpark in Dordrecht is de Duurzaamheidsfabriek gevestigd. Dit is een soort proeftuin voor uiteenlopende projecten waar bedrijfsleven, overheid en kennisinstellingen

samen de handen ineen slaan. De verdiepingen, het 'Fieldlab Smart Industry', ademen innovatie. De grote hallen van het gebouw laten een bedrijvigheid zien van mensen, installaties, scheepsrompen en hi-tech beeldmateriaal, tot en met een compleet ingebouwd 'energietransitiehuis' waarin nieuwe vormen van energie worden getest en gedemonstreerd.

Hybride leren

TIMA is een samenwerkingsproject van de Duurzaamheidsfabriek, het Da Vinci College, Machinefabriek De Waal (dat scheepsroeren maakt), jachtenbouwer Scheepswerf SLOB (onderdeel van Feadship) en Valk Welding (lasrobots). Annewieke Baank is projectmanager en coördinator subsidies bij het Da Vinci College. "Onze voornaamste doelstelling is de opleiding van onze studenten goed aan te laten sluiten bij de behoefte van bedrijven. Er gebeurt hier van alles op het gebied van 'smart industry' en 'smart maintenance', van ontwikkelen tot en met produceren en testen, op allerlei terreinen, zoals energie, maritiem

en duurzaamheid", vertelt ze. "Bedrijven zijn betrokken en investeren, bijvoorbeeld met apparatuur en machines. Dit garandeert dat we met goede middelen werken." Naast overheidssubsidies (provincie Zuid-Holland, Europa) is de Duurzaamheidsfabriek afhankelijk van bijdragen uit het bedrijfsleven.

'STUDENTEN WERKEN SAMEN MET HET BEDRIJFSLEVEN AAN ECHE OPDRACHTEN. DAT IS BETER DAN ALLEEN LEREN IN EEN LESLOKAAL'

'Hybride leren', zo noemt Baank de filosofie van de Duurzaamheidsfabriek. "Studenten werken samen met het bedrijfsleven en in groepen, zowel hbo'ers, mbo'ers als universitaire studenten. Er wordt gewerkt aan echte opdrachten. Deze aanpak werkt ons inziens beter dan alleen leren in een leslokaal."

Bedrijven ontmoeten elkaar in de Duurzaamheidsfabriek. Zo kregen Scheepswerf Slob en Valk Welding het idee om lasrobots in te zetten voor de scheepsbouw, vertelt Baank. "Het lassen van schepen is een vrij traditioneel vak. Lassen en snijden gebeurt nog gewoon met de hand, pure ambacht. Vanwege een tekort aan lassers laten veel Nederlandse scheepsbouwbedrijven dat vooral in het buitenland doen. Door hier lasrobots in te zetten, halen we dat werk weer terug naar ons land."

Robots

Het unieke van dit project ligt in de technische uitdaging. Baank: "Robots op zich zijn niets nieuws, maar in de regel worden ze ingezet voor serieproductie, bijvoorbeeld in de auto-industrie. Lassen en snijden van scheepsonderdelen zijn echter precisiewerkzaamheden. Elk onderdeel van een schip is uniek en eist weer een aanpassing van de instelling van de robot. Dat betekent dat je de robot iedere keer moet programmeren. Het is dus belangrijk om die programmeertijd zo kort mogelijk te

maken en de productie te verhogen, terwijl er toch gewoon maatwerk geleverd wordt."

'DOOR LASROBOTS IN TE ZETTEN, HALEN WE HET LAS- EN SNIJWERK WEER TERUG NAAR ONS LAND'

Virtual reality bril

Het project heeft aardige hi-tech kantjes. Baank geeft een voorbeeld. "Ervaren lassers kunnen met een digitale aanwijspen aangeven hoe en waar de robot op de onderdelen moet lassen. Ze kunnen dat vervolgens controleren met een virtual reality bril. Omdat hun kennis wordt opgeslagen in het geheugen van de robot, gaat die niet verloren." De robots werken op een per bedrijf aangepast softwareprogramma. We gaan daarbij uit van het 'CAD2/Robot'-principe en slaan daardoor Cad/CAM over (Computer Aided Design – Computer Aided Manufacturing -red). De engineeringafdeling communiceert direct met de lasrobot.

De productieafdeling wordt overgeslagen. Zo maak je de robot flexibeler en versnel je het proces."

Human capital

Hoe innovatief ook, de techniek achter het TIMA-project is slechts een deel van het verhaal. Niet minder belangrijk vindt Baank het sociale aspect, de inzet van 'human capital'. "In wezen is de kennisuitwisseling van bedrijven, studenten en beroepsonderwijs de kern van onze activiteiten. Dat werkt twee kanten op. Het bedrijfsleven, zowel het mkb als grotere bedrijven, kan met onze toegepaste kennis zijn concurrentiepositie verstevigen en profiteren van beter opgeleide vaklui. Dat werkt ook weer positief op de werkgelegenheid. Onze studenten profiteren op hun beurt van een betere en meer op het bedrijfsleven toegepaste opleiding." Is de inzet van innovatieve technologie voor de scheepvaart de start van een mooie, verder groeiende vriendschap tussen het onderwijs en het bedrijfsleven in de regio Drechtsteden- Rotterdam? Baank hoopt het.

'ALS IEDEREEN DOET WAT HIJ KAN, KAN IEDEREEN DOEN WAT HIJ WIL'

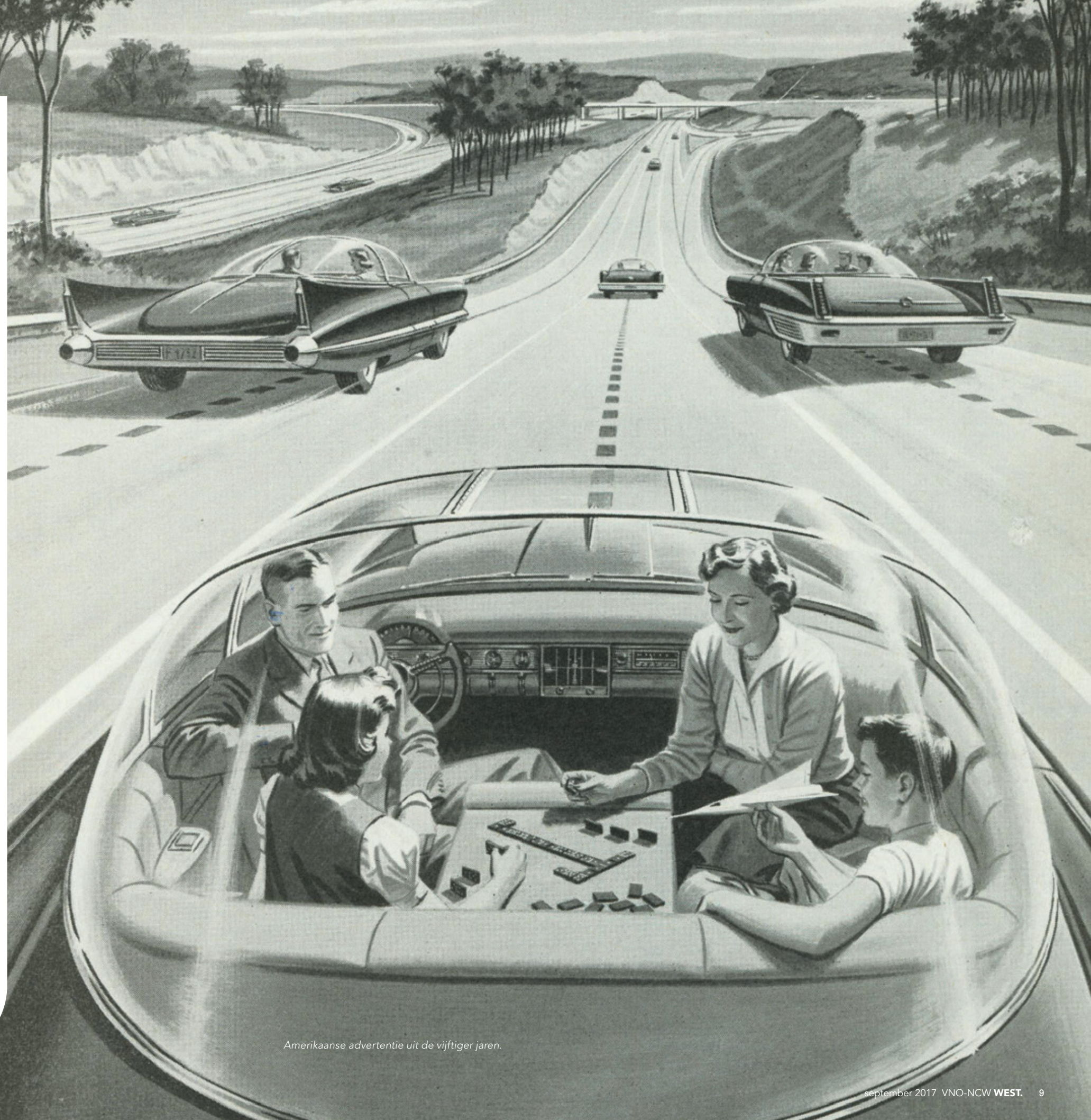
Verstedelijking, woningbouw, economische groei, de dynamiek in de Randstad zorgt voor uitdijende stromen van mensen en goederen. Krijgen we een verkeersinfarct of kan disruptieve (smart)technologie de mobiliteitsvraagstukken oplossen? Drie specialisten 'mobiliteit' gaan op uitnodiging van West. hierover met elkaar in gesprek. De revolutie zit in de gedragsverandering, menen ze. De fysieke infrastructuur blijft zoals zij is.

Annemarie van Oorschot Sjors Massar fotografie, iStockphoto.com

VNO-NCW West lobbyt niet alleen voor verbeteringen van wegen en forse investeringen in openbaar vervoer, maar stimuleert ook mobiliteitsmanagement onder haar leden. Dit zorgt ervoor dat werkgevers hun medewerkers tot ander mobiliteitsgedrag aanzetten, waardoor het autogebruik afneemt. Zij doen dit in publiek-private organisaties: De Verkeersonderneming voor de regio Rotterdam, Breikers voor de regio Amsterdam en Bereikbaar Haaglanden voor de regio Den Haag. De mobiliteitsspecialisten aan de gesprekstafel zijn verbonden aan deze organisaties. Gerard Eijkelenboom is programmamanager bij De Verkeersonderneming, Henk Markerink is voorzitter van Breikers en CEO van Amsterdam Arena en Patrick van Norden is beleidsadviseur Verkeer van de Metropool-regio Rotterdam-Den Haag.

Hoe zal het vervoer er in 2050 in de Randstad uitzien?

Markerink: "Mensen trekken naar de steden. Er worden in Den Haag, Rotterdam en Amsterdam veel nieuwe woningen gebouwd. Tegelijkertijd willen mensen dicht bij hun werk wonen. Functiemenging binnen wijken neemt toe: wonen, werken, scholen en recreatie komen dicht bij elkaar te zitten. Meer mensen zullen voor verschillende opdrachtgevers vanuit huis werken of vanuit een flexplek in de buurt van hun woning. Daar horen andere vervoerssystemen bij. Een trein nemen voor een korte afstand, bijvoorbeeld tussen Den Haag en Leiden, is raar.

Amerikaanse advertentie uit de vijftiger jaren.

Ook al die bussen bij Amsterdam Centraal Station. Die moeten eruit! Er komt op Randstadniveau een metro of sneltram die elke drie minuten rijdt. De rails van de NS ligt er al. Neem die als basis en je houdt het goedkoop. Mensen die dicht bij hun werk wonen gaan te voet of op de fiets. Er zal dankzij de opkomst van de elektrische fiets ook op grotere afstanden meer gefietst worden.”

Van Norden: “Over dertig jaar geven informatiesystemen met big data de individuele verkeersbehoeften goed aan. Dan krijg je dienstverlening op maat. Ik heb nu een stationwagen voor mijn deur staan die ik voor de zomervakantie en de wintersport gebruik. De rest van het jaar staat hij stil. Zoiets zal verdwijnen. Over dertig jaar staat het ‘delen’ centraal.”

Markerink: “Mijn zoon hoeft geen auto. Die wil er eentje delen met vrienden. Dankzij de digitale communicatiemiddelen is het plannen van gemeenschappelijk gebruik makkelijk. Als we ons beperken tot auto’s die altijd rijden, heeft dat een enorme impact op de parkeerruimte in een stad.”

Eijkelenboom: “Als iedereen doet wat hij kan, kan iedereen doen wat hij wil. Probleem is dat we nu niet doen wat we kunnen omdat we onvoldoende informatie hebben. Ik wil de auto best laten staan als ik weet dat ik met de trein een kwartier later kan vertrekken en toch eerder zal aankomen omdat die dag de doorstroming op de weg stagneert.”

Markerink: “Digitale communities gaan een grote rol spelen. Meld in een WhatsApp-groep dat je morgen met de auto naar Rotterdam gaat en je hebt zo vijf passagiers.”

Eijkelenboom: “De scheiding tussen openbaar vervoer en besloten privévervoer zal over dertig jaar verdwenen zijn. De nieuwe toepassingen zijn te vergelijken met Airbnb. Vroeger liet je het wel uit je hoofd om een vreemde uit Italië in je huis te zetten. Nu heb je er vertrouwen in door de rating en de verzekeringsconstructie.”

V.l.n.r. Gerard Eijkelenboom, Patrick van Norden en Henk Markerink.

Van Norden: “Met zelfrijdend vervoer doet de reistijd er niet meer toe. Dan kun je terwijl je je verplaatst werken, Netflix kijken of mobiel bellen. Dan kun je in Groningen wonen terwijl je in Amsterdam werkt. Je zou zelfs in de zelfrijdende auto je bed in kunnen gaan. Lekker even slapen.”

‘IN DE COMMUNICATIE ZIT DE REVOLUTIE. VOOR DE REST VER- ANDERT ER NIET VEEL.’

Eijkelenboom: “De zelfrijdende auto kan leiden tot een explosie van de vraag naar mobiliteit.”

Welke concrete toepassingen kun je door het gebruik van big data verwachten?

Markerink: “We werken nu al met een bureau samen dat geanonimiseerde gegevens van Vodafone krijgt over waar onze bezoekers zich bevinden. Als we een ‘triple’ hebben, tegelijkertijd een

evenement in de Heineken Music Hall, Ziggo Dome en de Arena, dan komen er honderdduizend mensen, bezoekers en medewerkers. Dankzij de locatiegegevens op de mobieltjes van de Vodafone-abonnees via GSM hebben we zicht op hun reispatroon. We weten hoeveel er met de auto komen, met de trein of fiets, waar ze vandaan komen en waar ze zijn.

Op grond van die data kun je snelwegen en parkeerplaatsen indelen. Je kunt een alternatieve route adviseren als het druk is, of de toegestane snelheid op de verkeersborden aanpassen. In de toekomst zal ook ‘slotmanagement’ worden ingezet. Daarbij sturen we bijvoorbeeld een bericht naar een bezoeker uit Den Bosch waarin staat dat hij tussen 19.00 en 19.30 uur over de A2 naar Amsterdam mag rijden. In de toekomst hebben we ook een verfijndere dataset omdat sensoren op de weg en spoor de drukte kunnen meten. We gaan van een protocol- naar een data-georganiseerde situatie. Het is in ons eigen belang. Als mensen vier uur onderweg zijn, komen ze niet meer.”

Eijkelenboom: “Door al die data kun je

preventief te werk gaan. Je ziet bij verkeer en vervoer dezelfde ontwikkeling als in de gezondheidszorg. Er zijn dagen zonder files op de A20. Dan kun je niet zeggen dat de wegcapaciteit het probleem is. De capaciteit van de infrastructuur blijft voor dertig procent onbenut omdat

‘DE ZELFRIJDENDE AUTO KAN LEIDEN TOT EEN EXPLOESIE VAN MOBILITEITSVRAAG.’

iedereen maar wat doet. Met smart technologie kun je daar grip op krijgen. Je hebt nu al social media-applicaties die autonoom informatie doorgeven over waar je kunt parkeren en waar je langzamer moet gaan rijden om een file of ongeluk te voorkomen.”

Markerink: “Google Maps zou voor ons een natuurlijke partner zijn als Google meer informatie real time kan verwerken.”

Van Norden: “Met automatisch rijden zal de capaciteit van de infrastructuur

Wat zijn de gevolgen van zelfrijdende auto’s voor een stad?

Toekomstscenario’s

Roadmap to the Next Economy

lijke aanbieders bediend. Daarvoor moeten de privacy en security van de nieuwe informatiesystemen goed geregeld worden.”

Van Norden: “De overheid moet connectiviteit garanderen, 4G mag niet uitvallen. Ze moet ook zorgen voor standaardisatie, want de zelfrijdende auto van Google moet straks wel met die van Tesla kunnen ‘praten’. En ze moet sensoren langs de infrastructuur aanleggen.”

Markerink: “We zullen als land veel meer geld moeten uitgeven aan innovatie en experimenteren.”

Eijkelenboom: “Experimenteren is heel belangrijk. Dat doen we nu met ‘platooning’ in de haven. Je loopt tegen allerlei praktische problemen op. Hoe voeg je in en uit als vier vrachtwagens achter elkaar hangen? Laat je een vrachtwagen die eerder geladen is een half uur wachten? Willen Jumbo en Albert Heijn wel achter elkaar rijden?”

Van Norden: “We hebben moeite om een paar miljoen euro opzij te zetten voor dit soort dingen. Veel bestuurders vragen direct wat het oplevert en hebben voorkeur voor oplossingen die zich bewezen hebben, een nieuwe rotonde, een beetje asfalt, een fietspad. Ik kwam een overheidsnota uit 1991 tegen waarin al wordt gesproken over een systeem van zelfrijdende auto’s. We kijken dertig jaar vooruit en zeggen ‘dan is het er wel’. Maar nee dus. Met Beter Benutten ITS investeren overheden en bedrijfsleven al flink in intelligente transportsystemen. Nu doorpakken!”

Markerink: “Ik zie wel een versnelling in de veranderingen. Door de digitalisering en netwerken regelen gebruikers van alles zelf. In die onderlinge communicatie zit de revolutie. Daaruit volgt gedragsverandering. Voor de rest verandert er niet veel.”

Eijkelenboom: “Nee, het infranetwerk blijft zoals het is. Multimodaal vervoer, over de weg of rails, door de lucht of over het water. Maar we gaan er straks veel slimmer mee om.”

Rietbroek

RIETBROEK GLAS- & GEVEL- ONDERHOUD

Peter Rietbroek

Directeur

ONS BEDRIJF... Rietbroek houdt schoon. Niet omdat het moet, maar omdat we het graag doen. Omdat wij schoonhouden gaaf vinden. Of het nu glasbewassing, gevelonderhoud of dagelijks schoonmaakonderhoud is, alles wat we doen, doen we met plezier en overgave. Dat is typerend voor ons familiebedrijf wat wij al sinds 1991 zijn, en dat vóel je.

ONZE AMBITIE IS... tevreden medewerkers staan voor hun werk, dat is dus onze eerste ambitie. Vervolgens willen wij samen met onze tevreden medewerkers onze pay-off waarmaken: 'Uw gebouw in goede handen', en dat binnen een maatschappelijk verantwoorde context.

BEL ONS, WANT... dan kiest u voor een verantwoorde partner die staat voor zekerheid, voor flexibiliteit, voor lage faalkosten en redelijke tarieven. Alle werkzaamheden worden door onze eigen, goed getrainde medewerkers in loondienst uitgevoerd. We hopen van u te horen, want bij Rietbroek is uw gebouw in goede handen!

Frijdastraat 13-15
2288 EX Rijswijk
+31 70 319 23 26
info@rietbroek.nl
www.rietbroek.nl

Vertraco Shipping BV

VERTRACO SHIPPING B.V.

Ger Ubink

Directeur

ONS BEDRIJF... Vertraco Shipping b.v. is sinds midden jaren tachtig leidend in verschepingen van en naar het Caribisch gebied. Sinds deze tijd is er een partnerschap met Vertom UCS voor het uitbaten van een maandelijkse Lijndienst van Europa (Rotterdam, Antwerpen, Ipswich, Gijón) naar Caribbean (Suriname, Guyana, Trinidad en Venezuela) onder de naam Europe Caribbean Line b.v. Onder eigen vlag biedt Vertraco een 14-daagse dienst van Vlissingen naar Paramaribo en Georgetown.

ONZE AMBITIE IS... Beide diensten zijn gericht op break-bulk transport, zijnde conventionele lading, projectlading, bulk, rollend materiaal en containers. Andere bestemmingen in de Caribbean doen wij bij voldoende aanbod van lading, en voor containertransport via ons agentschap van Tropical Global Logistics. Daarnaast doen wij expeditie-activiteiten voor bestemmingen die wij niet in eigen regie offeren.

BEL ONS, WANT... u kunt ons te allen tijde bellen en wij zullen u per omgaande de juiste antwoorden verschaffen.

Veldkersweg 35
3053 JR Rotterdam
+31 10 285 87 00
info@vertraco.nl
www.vertraco.nl

WORLD TRADE CENTER
ROTTERDAM

WORLD TRADE CENTER ROTTERDAM

Angélique van Hienen RVGME

Managing Director

ONS BEDRIJF... Midden in het levendige centrum van wereldstad Rotterdam staat het World Trade Center Rotterdam. In het monumentale gebouw bieden wij onze huurders kwaliteit, service, diversiteit en flexibiliteit. Het WTC omvat: high-end offices, een Business Center, Business Services, Business Club, Parking, Congress Center, Art Gallery, Horeca en Shops. Onze huurders zijn verzekerd van een aansluiting op de lokale en (inter)nationale zakenwereld. We werken intensief samen met het internationale netwerk van World Trade Centers en met organisaties op het gebied van internationaal zakendoen. Ons motto is niet voor niets: We grow trade!

ONZE AMBITIE IS... de komende jaren ons prachtige Masterplan verder ten uitvoering te brengen. Het Masterplan staat voor uitbreiding van onze faciliteiten aan huurders en de omgeving van het WTC, en blijvende kwaliteitsverbetering.

BEL ONS, WANT... wij staan hoogstpersoonlijk klaar en nemen u graag mee in de mogelijkheden die het WTC kan bieden. Let's do business!

Beursplein 37
3011 AA Rotterdam
+31 (0)10 405 44 44
offices@wtcrotterdam.com
www.wtcrotterdam.com

EYE FOR YOU
HUMAN RESOURCE CONSULTANCY

EYE FOR YOU

Joan Nunnely

Directeur

ONS BEDRIJF... Eye for You adviseert en ondersteunt op strategisch en uitvoerend vlak. We matchen talenten en drijfveren van medewerkers aan de optimale werkomgeving, de rol in het team, manier van werken en makkelijk te ontwikkelen talenten. Joan Nunnely, spreker, publicist en deskundige op het gebied van duurzame inzetbaarheid, talentontwikkeling en diversiteit, adviseert samen met haar team, directie, besturen en managers.

ONZE AMBITIE... De arbeidsmarkt verandert. Mensen moeten op meerdere plaatsen inzetbaar zijn en leren denken en handelen vanuit hun talenten en drijfveren. Zo zijn ze waardevoller voor organisaties en flexibeler inzetbaar. Eye for You heeft de ambitie om bedrijven te helpen de omslag te maken van een statische invulling naar een dynamische werkomgeving waarin medewerkers een leven lang leren.

BEL ONS, WANT... onze benadering zorgt voor een degelijke en vooruitstrevende positie in de markt van uw organisatie.

Gebouw De Machinist, lokaal 31
Willem Buytewechstraat 45
3024 BK Rotterdam
+31 10 221 03 15
info@eyeforyou.net (let op .net!)

VGZ

VGZ

Irene Dalmaijer

Key accountmanager VGZ

ONS BEDRIJF... VGZ, onderdeel van Coöperatie VGZ, heeft 275 jaar ervaring met zorg inkopen en verzekeren. In totaal verzekert de coöperatie zonder winst oogmerk ruim vier miljoen klanten. Samen met zorgaanbieders werken we continu aan vernieuwingen om de zorg te verbeteren en tegen lagere kosten. Dankzij Zinnige Zorg houden we samen de zorg toegankelijk en betaalbaar. VGZ biedt diverse programma's om werkgevers te ondersteunen, een totaaloplossing van zorg en goed werkgeverschap.

ONZE AMBITIE IS... samen met u bouwen aan een toekomstbestendig bedrijf met gezonde medewerkers.

BEL ONS, WANT... VGZ biedt een uitstekende verzekering voor uw medewerkers tegen een zo laag mogelijke premie, plus een scala aan interventies voor uw personeel voor een gezonde levensstijl. Hierdoor blijven uw medewerkers vitaal, voorkomen we samen verzuim en realiseren wij kostenbesparingen.

Nieuwe Stationsstraat 12 | 6811 KS Arnhem
Postbus 5040 | 6802 EA Arnhem
+31 653 32 57 90
Irene.dalmaijer@vgz.nl
www.vgz.nl

WOS MEDIA

WOS MEDIA

Aart den Haan

Directeur

ONS BEDRIJF... WOS Media is de lokale omroep van de gemeente Westland, Midden-Delfland, Maassluis en de deelgemeente Hoek van Holland. We bedienen 165.000 inwoners, staan midden in de regionale samenleving en brengen alle regiogenoten op allerlei platformen nieuws, sport, human interest, entertainment, kunst en cultuur etc. Met een klein vast team en een grote groep enthousiaste vrijwilligers creëert WOS Media een toereikend media-aanbod via WOS TV, WOS Radio, WOS.NL en alle sociale media.

ONZE AMBITIE IS... om hét media-centrum van de regio te zijn, betrouwbaar en onafhankelijk nieuws te bieden, een nog bredere doelgroep aanspreken en alle nieuwe (sociale) media te integreren met onze huidige kanalen.

BEL ONS, WANT... iedere nieuwstip vanuit de samenleving is waardevol. We kunnen veel voor het bedrijfsleven betekenen. Adverteren bij WOS Media loont, getuige de grote groep van adverteerders van WOS Media.

Van der Kest Wittensstraat 7
2691 XD 's-Gravenzande
+31 174 42 08 93
info@wos.nl
www.wos.nl

WAT VERWACHTEN WE VAN DE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN?

In juni 2017 heeft VNO-NCW West een enquête over de aankomende gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Ruim 2300 leden werden per mail aangeschreven. Het aantal respondenten bedroeg 203. Dat is 9 procent. De resultaten zijn per gemeente in kaart gebracht. Hier geven we een beknopte samenvatting en de meest opmerkelijke antwoorden.

Tristan van Oorschot

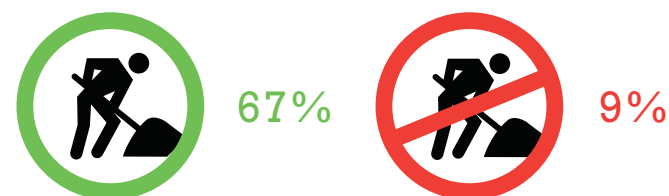
LOBBY

De **BESTUREN VAN VNO-NCW** Regio Rotterdam, Metropool Amsterdam, Den Haag, Delft, Rijnland en Westland hebben de wensen van de ondernemers voor de politieke partijen die meedoen aan de **GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN**, in kaart gebracht en opgenomen in een verkiezingsmanifest.

www.vno-ncwwest.nl/verkiezingen

INFRASTRUCTUUR

Het **OPENBAAR VERVOER** moet verbeterd worden, met name in de grote steden en het Westland.

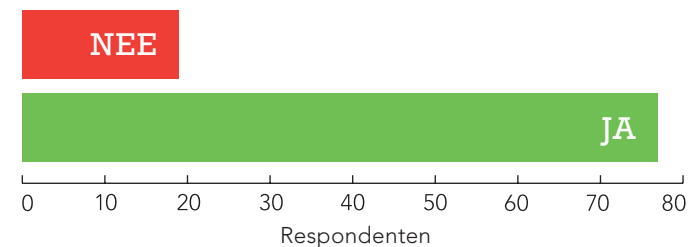
Parkeerprobleem het meest genoemd.

Voornamelijk de bereikbaarheid van Scheveningen wordt in twijfel getrokken. Ook is een duidelijke ring nodig.

De oeververbinding tussen zuid en noord wordt als matig ervaren. Betere bereikbaarheid luchthaven.

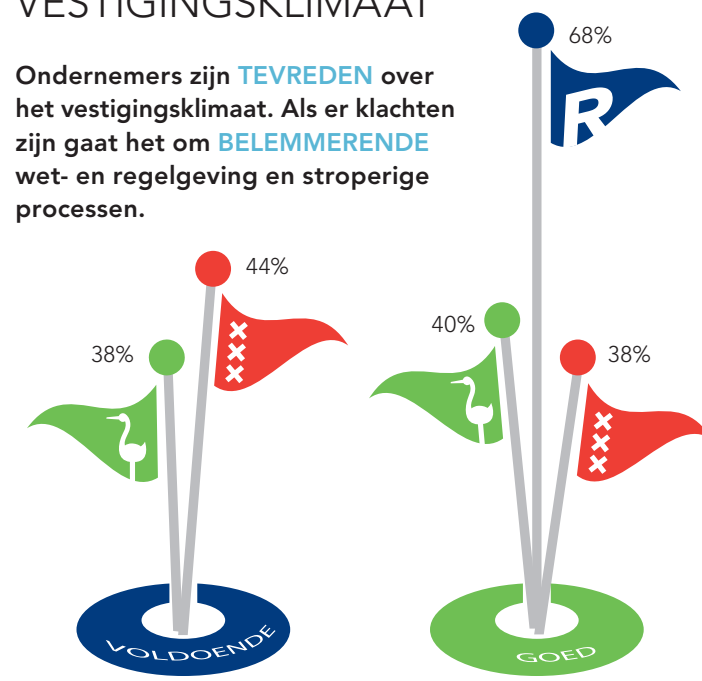
BEDRIJFSRUIMTE

Is er genoeg kleinschalige **BEDRIJFSRUIMTE** in uw gemeente beschikbaar?

VESTIGINGSKLIMAAT

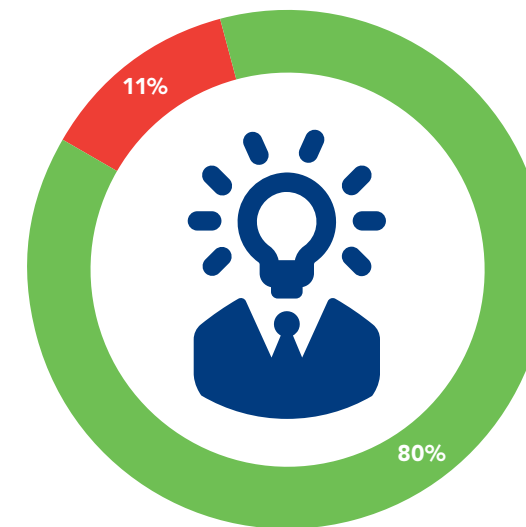
Ondernemers zijn **TEVREDEN** over het vestigingsklimaat. Als er klachten zijn gaat het om **BELEMMERENDE** wet- en regelgeving en stroperige processen.

Amsterdam: Voldoende = 44%. Goed = 38%.
Den Haag: Voldoende = 38%. Goed = 40%.
Rotterdam: Goed = 68%.

RUIMTE VOOR INNOVATIE

Is er gemeentelijke wet- en regelgeving die **INNOVATIE BELEMMERT**?

Overgrote meerderheid ziet geen belemmeringen of is neutraal. Als er belemmeringen worden genoemd, zijn het meestal vergunningen die moeilijk te verkrijgen zijn.

LOKALE LASTEN

Lokale lasten in relatie tot de **KWALITEIT** van **DIENST-VERLENING** (kosten-baten verhouding).

Amsterdam: Voldoende = 44%. Goed = 38%. Slecht = 13%.
Den Haag: Voldoende = 44%. Goed = 29%.
Rotterdam: Voldoende = 62%. Goed = 18%.

SPEERPUNTEN

VAKER GENOEMDE of opmerkelijke **SPEERPUNTEN** die de respondenten bij de open vraag invullen.

- Nog aantrekkelijker maken van Amsterdam voor (buitenlandse) bedrijven.
- Betere infrastructuur.
- Meer focus op economie en werkgelegenheid.
- Meer bedrijven aantrekken.
- Niet wonen gaan toestaan op bedrijventerrein.
- Economie onderbrengen bij één wethouder en niet drie.
- Zakelijke marketing verbeteren en onderbrengen bij Den Haag & Partners.
- Internationalisering onderbrengen bij Den Haag & Partners.
- Kleiner gemeentehuis.
- Normaal blijven omgaan met informatie naar de burger, en dan niet alleen digitaal.
- Duurzaamheid en milieu.
- Meer huizen voor families uit de hogere inkomensklasse.
- Een integraal Expatbeleid ontwikkelen.
- Rotterdam Airport opkopen en vanuit het belang van Rotterdam exploiteren, metrolijn Rotterdam Airport-Rotterdam CS.
- Betere auto-bereikbaarheid.
- Meer oeververbindingen over/onder de Maas.
- Weer structurele inhoudelijke aandacht voor de haven.

“JE MAAKT MIJ NIET WIJS DAT JE MET 36 UUR PER WEEK ALS WETHOUDER DEZE STAD KUNT BESTUREN. DAT LUKT EEN ONDERNEMER NIET, MAAR WAAROM DEZE WETHOUDERS WEL?”

Respondent Rotterdam over speerpunten

MKB CURSUS & TRAINING
 Malietoren, Bezuidenhoutseweg 12, 2594 AV Den Haag
 (015) 219 13 90 | info@mkbct.nl | www.mkbct.nl

George Bel van MKB Cursus & Training

Effectief leidinggeven: Wees duidelijk in wat je verwacht!

Veel mensen vinden leidinggeven lastig en ingewikkeld. Effectief leidinggeven is soms een kunst. "Een leidinggevende moet beschikken over tal van vaardigheden. In eerste instantie is leidinggeven het motiveren van je medewerkers. Door te motiveren moedig je mensen aan tot betere prestaties" zegt George Bel, directeur van MKB Cursus & Training.

Training Effectief leidinggeven

MKB Cursus & Training verzorgt op locaties door heel Nederland de intensieve vierdaagse training 'Effectief leidinggeven' in de vorm van open inschrijving. Trainer Frank Edeling verzorgt onder andere deze training. Hij zegt: "Om effectief leiding te kunnen geven, moet je volstrekt duidelijk zijn in wat je van je medewerkers verwacht." Edeling vertelt dat deelnemers niet alleen van hem, maar vooral ook veel van elkaar leren. Tijdens de training oefenen zij situaties waar ze dagelijks tegenaan lopen. Aan de orde komen communicatie, stijlen van leidinggeven, motiveren, delegeren, planning, tijdbeheer en diverse vormen van personeelsgesprekken. Deelnemers kunnen ook zelf relevante andere onderwerpen inbrengen. Onderwerpen worden zodanig behandeld dat deze gelijk de volgende dag in praktijk gebracht kunnen worden.

Voor meer informatie over de training Effectief leidinggeven:
www.mkbct.nl/c/el/

No nonsense

MKB Cursus & Training is een organisatie voor en van ondernemende mensen. "Wat je vandaag leert, pas je morgen toe" is een belangrijk uitgangspunt achter het cursus- en trainingsprogramma. Trainers uit de praktijk waarvan de aanpak wordt gekenmerkt door de woorden praktisch, direct toepasbaar en theoretisch to the point. De trainingen zijn gebaseerd op de principes 'learning by doing' en 'learning on the job'. De beknopte theorie wordt

direct toegepast en geoefend in rollenspellen of in situaties uit uw eigen praktijk. U krijgt direct feedback op uw aanpak. Op die manier leert u concreet door te oefenen.

Thema's

MKB Cursus & Training verzorgt tientallen verschillende trainingen rond de volgende thema's: Leiderschap, leidinggeven, ondernemerschap, management, financiën, personeel, marketing, verkoop, communicatie, persoonlijke vaardigheden, veiligheid en medezeggenschap.

Op locaties door heel Nederland worden trainingen en cursussen georganiseerd in open inschrijving. Ook verzorgen wij op maat gesneden incompany trainingen. Bel voor meer informatie met drs. Jeanne Dumoulin: (015) 219 13 93.

Kijk voor meer informatie over MKB Cursus & Training, het complete aanbod en overzicht data en plaatsen op www.mkbkursustraining.nl.

In 2018 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Maar politieke partijen zijn nu al druk bezig met hun verkiezingsprogramma's. Om de inbreng vanuit het bedrijfsleven te vergroten en het geluid van ondernemers in te brengen, hield VNO-NCW in juni en juli een enquête onder haar leden om te vragen naar hun ervaringen met gemeenten. Eric Boonstra (Evo-Switch) is een van de leden die hierop reageerden. "Gemeenten kunnen een heel bepalende rol hebben naar ondernemingen."

ERIC BOONSTRA,
CEO EVOSWITCH

'ONDERNEMERS KUNNEN INVLOED UITOEFENEN OP BELEID GEMEENTE'

Els Jelierse (JT&C) Lotte Manou van Wely

Boonstra geeft niet alleen leiding aan EvoSwitch, maar denkt ook mee over gemeentebelief om het ondernemersklimaat te verbeteren. EvoSwitch, dat zijn hoofdkantoor heeft in Haarlem, is een van de grootste datacenterproviders in Nederland en heeft ook een vestiging in de Verenigde Staten. Driekwart van de klanten bestaat uit organisaties uit het buitenland, maar het bedrijf heeft ook grote Nederlandse klanten, zoals een aantal financiële en zorginstellingen. In deze branche is betrouwbaarheid van de infrastructuur om de veiligheid van de opgeslagen data te garanderen, essentieel. Daarnaast is het belangrijk om flexibele en professionele support te leveren in deze internationale 24-uursbusiness. In totaal is zo'n twaalfduizend vierkante meter datacentervloer voor klanten beschikbaar. Hij is er trots op dat het bedrijf het meest energie-efficiënte datacenter van Nederland is en zelfs klimaatneutraal opereert.

Hoe krijgen jullie dat voor elkaar?

“De datacenterindustrie verbruikt veel stroom voor alle aanwezige servers en koeling. Daarom besteedt EvoSwitch al vanaf de start in 2007 veel aandacht aan energie-efficiency en duurzaamheid. We hebben bijvoorbeeld gekeken naar alternatieve koeling waarbij we ook buitenlucht, en daardoor minder stroom, gebruiken. Daarnaast staat de it-apparatuur van onze klanten in een geïsoleerde gang waardoor er geen warme lucht bij kan komen. Ook wordt koude lucht onderlangs getransporteerd en is de bekabeling, die warmte afgeeft, juist bovenlangs aangebracht. Om zo min mogelijk CO2 uit te stoten, gebruiken we ook al vanaf het begin alleen groene stroom en bestaat ons wagenpark grotendeels uit hybride of elektrische auto's.”

Duurzaamheid komt ook terug als een van de onderwerpen in de enquête. Waarom heb je die ingevuld?

“Ik vind VNO-NCW een belangrijke organisatie voor ondernemers, die zich zowel landelijk als regionaal inzet voor het welzijn

van het bedrijfsleven. VNO-NCW is sterk in het mobiliseren en stimuleren van ondernemers en weet hen ook te binden. Daarnaast kunnen gemeenten een heel belangrijke rol hebben naar ondernemingen. Denk alleen maar aan vergunningen. Het is goed dat VNO-NCW weet wat ondernemers bezighoudt op dit gebied en dit inbrengt.”

Onder welke gemeente valt de Nederlandse datacentercampus van EvoSwitch?

“Haarlem is de gemeente waar we het meest mee te maken hebben. En Haarlem is weer onderdeel van de metropoolregio Amsterdam. Dat ons bedrijf vlakbij Amsterdam is gevestigd, is geen toeval. Amsterdam is een van de grootste internethubs van de wereld. De Amsterdamse Internet Exchange, de AMS-IX, is de grootste internet exchange ter wereld en ons datacenter is een van haar fysieke 'points of presence' in Nederland. Een groot voordeel van Haarlem is dat er, in tegenstelling tot Amsterdam, voor bedrijven nog veel ruimte is om te groeien op locatie. Daarnaast is hier nog veel stroom beschikbaar, terwijl dat in andere gebieden best een probleem is. Hier kunnen we nog heel lang vooruit.”

Wat vind je belangrijk dat gemeenten doen voor bedrijven?

“Allereerst moet een gemeente een betrouwbare partner zijn met wie bedrijven duidelijke afspraken kunnen maken, onafhankelijk van de 'politieke poppetjes' die er zitten. In Haarlem is dat meestal het geval. De relatie tussen ondernemers en de gemeente is goed. Zo is er regelmatig overleg tussen vertegenwoordigers van de ondernemers in Haarlem, vertegenwoordigd door IKH (Industrie Kring Haarlem – red) en B&W. Daarnaast moeten gemeenten bedrijven stimuleren en ervoor zorgen dat een bedrijventerrein ook echt een bedrijventerrein blijft. Een voorwaarde daarbij is dat er geen woningen op deze terreinen komen. Bewoners ervaren al snel overlast en dit kan de uitbreiding van bedrijven belemmeren. In Haarlem is daarom een convenant opgesteld tussen

IKH en het college van B&W dat bewoning van bedrijventerrein Waarderpolder, waar EvoSwitch ook is gevestigd, niet is toegestaan. Dit wordt elk jaar verlengd, maar toch wordt het bouwen van woningen op dit bedrijventerrein regelmatig ter discussie gesteld in de gemeenteraad. Vervelend, want afspraak is afspraak en dit kan er ook toe leiden dat bedrijven 'afgeschrikt' worden om zich hier te vestigen. Dat wil je toch niet?”

‘EEN GEMEENTE MOET EEN BETROUWBARE PARTNER ZIJN MET WIE BEDRIJVEN DUIDELIJKE AFSPRAKEN KUNNEN MAKEN, ONAFHANKELIJK VAN DE ‘POLITIEKE POPPETJES’ DIE ER ZITTEN’

Is er voldoende aandacht vanuit gemeenten voor het ondernemersklimaat in de regio?

“Als ik voor Haarlem spreek, lag de focus vooral op wonen en winkelen. Maar sinds kort is er een kentering zichtbaar. Er is steeds meer aandacht voor ondernemers en het ondernemersklimaat. Zo wil de gemeente het bedrijventerrein beter op de kaart te zetten en meer bedrijven hier naartoe trekken. Dat is ook positief voor de werkgelegenheid. Daarnaast gaat de gemeente zich actiever opstellen in de Metropoolregio Amsterdam als het gaat om het 'verkoop' van de stad aan ondernemers. Zo wil ze gaan deelnemen aan buitenlandse handelsreizen. Op de gemeentelijke website staat nu nog geen specifieke informatie voor ondernemers, maar ook dát is in ontwikkeling.”

Hoe is je eigen relatie met de gemeente?

“Goed, de lijnen zijn heel kort. Ik heb niet alleen via het bestuur van de IKH contact met de gemeente, maar ben ook actief in

gemeentelijke projectgroepen. De ene richt zich op het promoten van het bedrijventerrein en de andere op het beter 'marketen' van de stad. Ik heb jaren verkondigd dat de gemeente hieraan meer aandacht moet besteden, dus toen ik hiervoor gevraagd werd, kon ik niet aan de kant blijven staan. We – wethouder, ambtenaren en ondernemers – werken nu aan een plan van aanpak en een marketingplan dat ook internationale bedrijven aanspreekt. Daarbij maak ik me er ook sterk voor dat kritisch wordt gekeken naar de uitstraling van 'Haarlem Business Park Waarderpolder'. De aanzet is er nu, maar we moeten er bovenop blijven zitten. Ik zit daarom ook samen met de gemeente in de stuurgroep die de resultaten van de projecten de komende jaren blijft volgen en, waar nodig, kan bijsturen.”

Vind je dat ondernemers zich actiever naar gemeenten zouden kunnen opstellen?

“Ja, ik kan dit elke ondernemer aanraden want het is zeker de moeite waard. Het kost je natuurlijk ook tijd, maar dat heb ik er graag voor over. In Haarlem zijn er nog meer ondernemers die zich actief naar de gemeente opstellen, maar er zijn er ook best veel die nog te bescheiden en afwachtend zijn. Zonde, want door groter te denken, zouden we nog sterker kunnen staan en meer kunnen bereiken.”

Wat kan de rol van VNO-NCW naar gemeenten zijn?

“Ik denk dat VNO-NCW vooral meerwaarde kan hebben als lobbyorgaan naar gemeenten. Daarnaast is het belangrijk dat VNO-NCW is vertegenwoordigd in regionale netwerken. Ik zie het voordeel daarvan in de praktijk, waarbij VNO-NCW ook zitting heeft in het bestuur van onze industriekring. Hierdoor weet zij precies wat er speelt en kan zij in het maandelijks overleg direct meepraten over het gemeentebelief en zaken die voor de ondernemers hier belangrijk zijn. Zoals een goede bereikbaarheid van de bedrijven en de economische ontwikkeling van de stad.”

Schakel tussen
mens, werk en
werkgever
haeghegroep.nl

Bijzonder ondernemend

Op 4 september organiseerde de stichting Topvrouwen, die de benoeming van vrouwen in topfuncties promoot en een database van 1350 Nederlandse vrouwelijke kandidaten beheert, een bijeenkomst in Den Haag waarbij ook koning Willem Alexander aanwezig was. Ons koningshuis vindt de economische zelfstandigheid en gelijke behandeling van vrouwen in de wereld belangrijk. Hans de Boer, voorzitter VNO-NCW, vindt dat ook en tekende een convenant met de Italianen om meer te gaan samenwerken voor dit doel. Voorzitter van de stichting is Marry de Gaay Fortman, de oud-voorzitter van VNO-NCW Metropool Amsterdam. Zij benadrukte tijdens de bijeenkomst het belang van diversiteit in besturen en grapte: "Vroeger zei je over het Nederlands elftal: 'Ze voetballen als wijven.' Tegenwoordig zou je willen dat dat zo was." www.topvrouwen.nl

VROUWENQUOTUM ONONTKOOBBAAR

In april van dit jaar werd het wettelijk streefcijfer van 30 procent vrouwen in de top weer ingevoerd. De regeling was in 2016 losgelaten omdat overheid en bedrijfsleven op eigen kracht werk wilden maken van een groter aandeel van vrouwen in hogere managementfuncties. Maar er worden te weinig resultaten geboekt.

 Annemarie van Oorschot

Mijntje Lückerath, hoogleraar Corporate Governance aan de Tilburg University, brengt jaarlijks in kaart hoeveel procent van de leden van de raad van bestuur en raden van commissarissen vrouw zijn. Haar in augustus gepubliceerde onderzoek werd een deceptie. Voor het tweede jaar op rij is het aantal vrouwelijke bestuurders van de 85 Nederlandse beursgenoteerde

bedrijven gedaald. Twee jaar geleden was nog 7,8 procent vrouw, dit jaar 6,3 procent. Een percentage dat bovendien mijlenver verwijderd is van het streefcijfer. Het aantal vrouwelijke commissarissen is wel toegenomen, maar na al die jaren van promotie ligt dit aandeel met 25 procent ook nog steeds onder de norm.

Noorwegen

"Het wordt tijd voor een wettelijk quotum", vindt Caroline van Reenen, voorzitter van het VNO-NCW VrouwenNetwerk. "In andere landen zie je dat dit werkt." Ze doelt op Noorwegen, Spanje, Italië, België en IJsland. De cijfers van Noorwegen worden vaak als voorbeeld aangehaald, waar het aandeel van vrouwen in de top sinds de invoering van het quotum steeg van 22 naar 42 procent. Daar staat wel tegenover dat het aandeel van vrouwelijke CEO's in Denemarken zonder quotum even hard

is gestegen. Toch geloven steeds meer mensen in de effectiviteit van een quotum. Ook de Europese Commissie werkt inmiddels aan een Europese richtlijn hiervoor. Van Reenen gaat met de leden van het VrouwenNetwerk zelf op onderzoek uit: "In januari gaan we op bezoek in IJsland om te kijken hoe het quotum daar werkt. We praten met ondernemers en politici. Ook over ouderschapsverlofregelingen, inkomen en andere zaken die de werkende vrouw aangaan. In Nederland lopen we op veel punten echt achter."

REIS NAAR IJSLAND

Er zijn nog enkele plekken vrij voor de reis naar IJsland. 16 t/m 19 januari 2018.

www.vno-ncwest.nl/vrouwennetwerk

INNOVA ENERGIE

Tim van der Velde
Salesmanager

ONS BEDRIJF... Innova Energie is een energieleverancier voor ondernemend Nederland. Wij zijn gespecialiseerd in duurzame energieoplossingen en helpen hiermee het rendement van ondernemers te verbeteren. Alles bij ons is gericht op het gemak voor de ondernemer. Wij zijn administratief flexibel en direct bereikbaar zonder wachttijden. Onze passie is ondernemend Nederland mee te nemen in de kansen van de energietransitie.

ONZE AMBITIE IS... om de vanzelfsprekende energiepартner te zijn voor ondernemend Nederland. Wij nemen ondernemers de energie-uitdagingen uit handen, zodat zij hun energie kunnen steken in hun business. Daarbij bieden wij scherpe tarieven gecombineerd met een contract op maat dat aansluit op de energiebehoeften van kleine tot grote ondernemers en ondernemingen met meerdere vestigingen.

BEL ONS, WANT... elke ondernemer is uniek en zo is ook onze service! Benieuwd wat wij voor uw bedrijf kunnen betekenen? Bel ons en maak een persoonlijke afspraak. Wij komen graag bij u langs.

Oude Middenweg 75
2491 AC Den Haag
+31 70 301 66 10
klantenservice@innovaenergie.nl
www.innovaenergie.nl

EKELMANS EN MEIJER

A.M.M. Vermeijden
Advocaat

ONS BEDRIJF... met 40 advocaten en fiscalisten behartigt Ekelmans en Meijer al meer dan 100 jaar de belangen van haar cliënten. Onze kracht is het vinden van creatieve en praktische oplossingen voor (complexe) problemen. Vanuit de verschillende disciplines staan wij u bij waarbij efficiëntie en transparantie hoog in het vaandel staan. Zo houden we de kosten overzichtelijk. Wij hechten aan een open en duurzame relatie met onze cliënten. Onze rechtsgebieden zijn: arbeidsrecht, bestuursrecht, cassatie, fiscaal recht, ondernemingsrecht, privacyrecht, vastgoedrecht en verzekeringsrecht. Wij zijn aangesloten bij het internationale netwerk Legalink dat is vertegenwoordigd in de belangrijkste zakelijke centra ter wereld.

ONZE AMBITIE... uitgangspunt is 'voorkomen is beter dan genezen'. Maar soms blijkt de aanval toch de beste verdediging en behartigen wij uw belangen ook voor de rechter.

BEL ONS, WANT... wij zijn laagdrempelig; betrokken, bereikbaar en betaalbaar.

Anna van Saksenlaan 30
2593 HT Den Haag
+31 70 37 46 300
vermeijden@ekelmansenmeijer.nl
www.ekelmansenmeijer.nl

ELFFERS

Paul Teeuwen
Partner

ONS BEDRIJF... Elffers gelooft in het managen van een loopbaan. Je werkende leven kun je plannen, monitoren en waar nodig bijsturen. Dat doe je je hele loopbaan lang, bij voorkeur proactief maar soms gedwongen. Wij zijn er om onze cliënten tijdens dit proces te faciliteren en te adviseren. Onze aanpak leidt tot inzicht in jezelf, maar ook tot concrete acties en meetbare doelen.

ONZE AMBITIE IS... om onze cliënten de beste keuze te laten maken voor een vervolgstap in hun loopbaan, middels reflectie, acceptatie, visieontwikkeling en actie.

BEL ONS, WANT... Ik vertel graag wat Elffers voor uw organisatie echt kan betekenen, zowel individueel als in teamverband.

M.H. Tromplaan 2
2341 TC Oegstgeest
+31 71 789 99 98
paul@elffers.nl
www.elffers.nl

NIEUWE LEDEN

Noordwest-Holland
- Mevr. drs. A.P. Vrieze, WWZ
Consultancy en WWZ

Metropool Amsterdam
- Mevr. W.J. Brockhoff,
handelsroute.nl
- Mevr. drs. E.V. van der Kooij-Bos,
VIVAT
- Dhr. D. Kronemeijer, GoodFuels
- Mevr. E.J. Stoel, Hotel Okura
Amsterdam

Den Haag
- Mevr. C. Jaikaran, Den Haag
INTO Business
- Mevr. A.M. Keukens, Dröge &
Van Drimmelen corporate
communication & public affairs
- Dhr. mr. A.R.C. van Leeuwen,
Haegheborgh
- Dhr. drs. A.J. van der Meer,
Amace Financial Support B.V.
- Dhr. D. Smit, Dutch VR

Regio Rotterdam
- Mevr. C.A. Bieringa - de Jong,
Bayards Aluminium Constructies
B.V.
- Dhr. R. Bröckling, Comminz
- Dhr. drs. R.F. de Galan,
ING Bank N.V.
- Mevr. drs.ing. A.C.M. Goverde,
Allios Deite
- Dhr. ing. C.J.R.P. Graumans,
Van Galen Klimatechniek B.V.
- Dhr. mr. J.P. van Rossum,
Realconomy BV

Westland-Delfland
- Dhr. A.M. Westdijk, Club voor
Bedrijven Monster-Poeldijk

Voor een actueel overzicht:
vno-ncwwest.nl/ledennet

VNO-NCW VrouwenNetwerk
2 oktober, vanaf 15.30 uur

Personal Branding

Klopt het beeld dat anderen van jou hebben wel?
Waarmee onderscheid je je van een ander?
Damaris Beems, partner 7N60 Communicatie,
vertelt over personal branding vanuit echtheid.
Bij Boom Chicago in Amsterdam.

VNO-NCW Regio Rotterdam
5 oktober, vanaf 16.00 uur

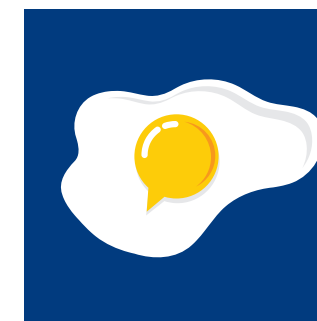
Vastgoedtransformatie in de zorg

Door technologische ontwikkelingen zijn flinke aanpassingen nodig in het vastgoed van zorginstellingen. Kunnen deze aanpassingen andere transformaties in de zorg initiëren? Menno Riemersma, Directeur Bouw Erasmus MC en Guido van den Bogaert, voorzitter Raad van Bestuur Rijndam Revalidatie geven hun visie. Bij Erasmus MC Rotterdam.

VNO-NCW Metropoolregio Amsterdam
11 oktober, vanaf 7.30 uur

Ondernemersontbijt

De elfde editie van het Amsterdamse ondernemersontbijt staat in het teken van de digitale kwantumsprong. Manon van Beek, algemeen directeur van Accenture Nederland, laat aan de hand van onderzoek zien hoe bedrijven op de digitalisering kunnen inspelen. Na ontbijt en presentatie volgt de traditionele rondleiding door het Stedelijk Museum.

VNO-NCW West
31 oktober, vanaf 15.30 uur

De businesskansen van de circulaire economie

Bierbrouwer Heineken presenteert Groene Cirkel-projecten en nodigt ondernemers van alle bedrijfstakken uit hieraan deel te nemen. In gezamenlijkheid zijn sluitende businesscases mogelijk. Ook Schiphol laat zien hoe je op een winstgevende manier processen op de luchthaven circulair kunt maken. Bij Heineken in Zoeterwoude. Biertje na afloop.

Voor een actueel overzicht: vno-ncwwest.nl/agenda

SIEMENS

Ingenuity for life

Digitalisering maakt steden slim

Een intelligente infrastructuur
zorgt voor schone, leefbare
en concurrerende steden

Digitalisering verandert de manier waarop steden functioneren. Het stelt ze in staat slim te reageren op bevolkingsgroei, vervuiling, verkeersopstoppingen en stroomonderbrekingen. Siemens kan bij deze uitdagingen uw partner zijn door met gedigitaliseerde automatisering een bijdrage te leveren aan een duurzame, betrouwbare en betaalbare energievoorziening, slimme mobiliteit en efficiënte gebouwen. Deze intelligente infrastructuur zorgt ervoor dat uw stad schoon, leefbaar en concurrerend blijft.

[siemens.com/intelligent-infrastructure](https://www.siemens.com/intelligent-infrastructure)